

KUULONÄKÖVAMMAISTEN LEHTI
No 8/1979

KUULONÄKÖVAMMAISTEN LEHTI

ilmestyy 22 kertaa vuodessa

N:o 8/79

30 p:nä huhtikuuta

5. vuosikerta

JULKAISIJA

Sokeain Keskusliitto ry

PÄÄTOIMITTAJA

Ulla Kiikka

TOIMITUKSEN OSOITE

Sokeain Keskusliitto ry

Mäkelänkatu 52 A

00510 Helsinki 51

SISÄLLYS

Uutiskierros	1
Matkani Helsinkiin näöntarkastukseen	5
Merikotka	6
Kaijan palsta	8
Vauvan sairaudet	9
Miesten kesämuodista	11
Ilmoitusasioita	12
Utsjoki – syksyn ruskaretken kohde	13
Terveiset Englannista	14

UUTISKIERROS

Uusi eduskunta kokoontui 3.4. ensi kertaa vaalien jälkeen. Silloin tarkistettiin kansanedustajien valtakirjat ja eduskuntaryhmät valitsivat puheenjohtajansa.

Eduskunta valitsi puhemieheksi Ahti Pekkalan (kesk.) Ensimmäisenä varapuhemiehenä jatkaa Veikko Helle (sd). Toiseksi varapuhemieheksi valittiin Juuso Häikiö (kok.)

Pääministeri Kalevi Sorsa esitti hallituksessa eronpyynnön, mutta hallitus jatkaa työtänsä toimitusministeriönä, kunnes uusi hallitus on muodostettu.

Kokoomuksen puheenjohtaja Harri Holkeri on saanut presidentiltä tehtäväksi selvittää mahdollisuudet muodostaa toimintakykyinen enemmistöhallitus.

Suomalaisia oli viime vuoden lopussa 4 757 000 eli runsaat 12 000 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kaupungissa asuu kolme viidestä suomalaisesta.

Alkoholin kulutus oli viime vuonna 2,4 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Suomalainen nautti keskimäärin 6,2 litraa puhdasta eli sataprosenttista alkoholia.

Itämeren öljylautta on kulkeutunut Tukholman saaristoon. Viranomaiset ja vapaaehtoiset työntekijät yrittävät puhdistaa rantoja lapioin ja ämpärein. Öljy kerätään ja kuljetetaan mantereelle.

Suomen viranomaiset kokosivat torjuntakalustoa Maarianhaminaan öljyn keruun varalta Ahvenanmaan saaristossa.

Lentomatkat kallistuivat huhtikuun alusta keskimäärin 7 %. Korotuksen syynä on kohonneet polttoainekustannukset.

Yhdysvalloissa Harrisburgin ydinvoimalassa tapahtui kaasuvuoto. Kaasuvuoto aiheutti kaasukuplan reaktorisydämen ympärille, jonka räjähtämistä pelättiin. Kymmenet tuhannet ihmiset pakenivat kodeistaan.

Kaasukupla supistui ja räjähdysvaara pieneni. Ydin-

voimalan kaasuvuodon syyksi ilmoitettiin kaksi huolimattomasti kiinni jätettyä venttiiliä.

Sadat mielenosoittajat mm. USA:ssa ja Pohjoismaissa ovat vaatineet ydinvoimaloiden sulkemista.

Suomen hallitus sai selvityksen maan ydinvoimaloiden turvallisuudesta. Loviisan ja Olkiluodon voimaloille ei ole annettu käyttörajoituksia, koska ne selvityksen mukaan ovat rakenteeltaan turvallisia.

Maanjäristys surmasi yli 200 ihmistä ja tuhannet joutuivat pakenemaan kodeistaan Jugoslaviassa. Pääsiäispäivänä Jugoslaviassa ja Albaniassa sattunut maanjäristys on tämän vuosisadan voimakkain tällä alueella. Suurin osa Jugoslavian eteläistä Adrian meren rannikkoa oli rauniona. Maanjäristys vaurioitti hotelleja ja sairaaloita ja tuhosi monia koteja maantasalle.

Alueelle on lähetetty lääkäreitä ja sairaanhoitajia sekä lääkkeitä ja muuta apua.

JÄÄKIEKKOILUN MM-KISAT (tilanne 18.4.)

Moskovassa maailman kahdeksan parasta jääkiekkoilijaa ottelee maailmanmestaruudesta. Avausotte-

lussa Tšekkoslovakia voitti Suomen 5-0 (2-0, 1-0, 2-0). Toisessa ottelussa Suomi pelasi tasapelin USA:n kanssa 1-1 (1-0, 0-0, 0-1). Ratkaisevassa kolmannessa alkusarjan ottelussa Suomi pelasi tähän asti parhaan pelinsä mutta hävisi Kanadalle 5-4 (1-1, 3-1, 1-2). Näin Suomi ei selviytynyt mitalisarjaan.

Mitalisarjaan pääsivät Neuvostoliitto, Tšekkoslovakia, Ruotsi ja Kanada. Suomi taistelee pistesijoista Länsi-Saksan, USA:n ja Puolan kanssa. Tilanne alkusarjan jälkeen.

Neuvostoliitto	3	3	0	0	19-5	6
Tšekkoslovakia	3	2	1	0	11-3	5
Ruotsi	3	2	0	1	16-17	4
Kanada	3	2	0	1	12-11	4
USA	3	0	2	1	6-9	2
Suomi	3	0	1	2	5-11	2
L-Saksa	3	0	1	2	8-13	1
Puola	3	0	1	2	8-16	1

Lisää tuloksia seuraavassa lehdessä

MATKANI HELSINKIIN NÄÖNTARKASTUKSEEN

Aune Salminen

Joulun edellä sain kutsun näönkuntoutukseen. Se oli jännä ja vaikea matka. Jouduin yksin lähtemään matkalle. Anni oli silloin estetty tulemasta. En enää muista missä hän silloin oli. Kaija ja Salme järjestelivät sitä puhelimen välityksellä. Lopulta lähdin reisuun housut vapisten.

Pelkäsin niin kovin lähteä matkalle, en näe nimiä enkä kuule, kun junailija sanoo asemien nimiä. Turusta minut saattoi oikeaan junaan Turun seurakuntasisar. Kaija, meidän suojelijamme, oli hankkinut minulle Helsinkiin vastaanottajan ja myöskin asunon. Olikin oikein hyvä asunto. Aamulla lähdin näönkuntoutukseen ja se oli elämäni pisin päivä. Siellä oli paljon potilaita ja pelkäsin. Kun kaikki oli ohi nauratti. Pelkäsin niin, etten voinut edes syödä koko päivänä mitään. Sitten Kaija saattoi minut Turkuun menevään autoon ja osti vielä hyvät torttukahvit. Kiitos vain Kaija saattamisesta ja hyvistä eväistä. Olikin oikein suden nälkä kun pääsin kotiin. Olisi syönyt vaikka pienet kivetkin, kun paastosin koko päivän.

Olen saanut nyt sieltä lukulasit. Ne on nyt tehtävänä. Sen tähden nyt tätä muistelen.

Hyvää kevättä ja iloisiin näkemiin ja kuulemiin taas kursseilla.

MERIKOTKA (Pekka Borg – Eläinmaailma)

Merikotka on Suomen suurin petolintu. Sen siipien kärkiväli voi olla jopa 2 metriä. Nuori merikotka on tummanruskea, vanha lintu on vaaleampi ja sen pyrstö on valkea. Saalistajana merikotka on melko kömpelö, mutta nappaa kaloja. Talvisin se syö kuolleita eläimiä ja haaskoja. Merikotka syö noin 200 g lihaa kerralla haaskasta.

Aikaisemmin merikotka oli hyvin yleinen Pohjois-Euroopassa. Ympäristömyrkyt ovat vähentäneet merikotkia huomattavasti. Suomen harvat merikotkat elävät Ahvenanmaan, Saaristomeren ja Merenkurkun saaristossa. Myös Lapissa on joitakin merikotkia.

Saariston merikotka tekee pesänsä, mahtavan risulinan syrjäiseen autioon paikkaan. Merikotka käyttää

samaa pesää vuosikausia.

Onko mahdollista pelastaa merikotkat, jotka vähenevät uhkaavasti? Merikotkien tilanne on vaikea, sillä niiden ravinto – kalat ja vesilinnut – on usein ympäristömyrkkujen saastuttamaa. Suomessa Maailman Luonnon Säätiön merikotkatyöryhmä on tehnyt työtä viisi vuotta merikotkien pelastamiseksi.

Merikotkat ovat rauhoitettuja. Merikotkan ampumisesta saa ankan rangaistuksen. Elohopea, DDT ja muut ympäristömyrkyt heikentävät merikotkan lisääntymistä. Merikotkat ovat hyvin arkoja varhain keväällä ja alkukesällä, jolloin pienikin häiriö johtaa pesinnän epäonnistumiseen. Metsänhakkuu, varomaton pilkkionkija tai luonnonkuvaaja voi pilata koko merikotkan pesimisen. Nykyään merikotkien pesimäalueiden maanomistajat tuntevat pesien sijainnin ja voivat varoa häiritsemästä merikotkia.

Merikotkien suojeleminen on vaatinut paljon työtä ja varoja. Näkyvintä on ollut talviruokinta. Esim. talvella 1977-78 talviruokintaan käytettiin 23 000 kg lihaa ja monia tunteja talkootyövoimaa 25 eri paikkakunnalla. Niinpä merikotkia jäi talveksi pesimäalueelleen 65 yksilöä eli lähes kaikki Suomen merikotkat. Ruokinta näkyy myös pesimistilastossa. Kesä 78 oli ennätysellinen. Parikymmentä poikasta selvisi len-

toon. Monet nuoret merikotkat ovat alkaneet pesiä Suomessa. Muutamia uusia pesäpaikkoja on löytynyt.

Merikotkatyöryhmän työ merikotkien pelastamiseksi on tuottanut lupaavia tuloksia.

KAIJAN PALSTA

Tervehdys!

Kevät saapuu, vaikka vähän hitaasti. Kesän ajaksi on toimintaa yritetty järjestää teidän toivomustenne mukaisesti. Kaikkia toivomuksia emme voi toteuttaa. Yksi paha este on aina tuo rahan puute. Yrittäkää nyt kuitenkin löytää ohjelmasta jotakin mukavaa itsellenne. Seuraavat tapahtumat ovat nyt vuorossa:

- 11–13.5. Viikonloppuleiri Mieslahden Kansanopistolla. Leirille kutsutaan Kajaanin ympäristön kuurosokeat.
- 4–9.6. Kodinhoitokurssi Näkövammaisten Ammattikoululla Espoossa. Kurssilla opetetaan ruuanlaittoa, kodinhoitoa, lastenhoitoa, perhekasvatusta jne.

30.6–7.7. Irlannin matka

Pari peruutuspaikkaa vielä vapaana. Jos olet kiinnostunut näistä tapahtumista, ota yhteyttä.

Syksyn ohjelmaan on monen toivomuksesta lisätty ruskaretki. Se tehdään Utsjoelle. Samalla matkalla voidaan toivottavasti tutustua myös Inarin ja Ivalon nähtävyyksiin.

Ruskaretki tehdään todennäköisesti syyskuussa. Sen hinnaksi tulee n. 500–600 mk. Tarkempi ilmoitus tulee lehteen hiukan myöhemmin.

Hyvää kevättä toivotellen
Kaija Salekari

VAUVAN SAIRAUDET

Kaija Salekari

Vauvan (0–12 kk) tavallisimmat sairaudet ovat hengitystieinfektiot, nuhakuume ja ripuli. Nämä kaikki

ovat tarttuvia tauteja. Useimmiten tartunta tapahtuu pisaratartuntana. Puhumisen, yskimisen ja aivastamisen yhteydessä ympäristöömme leviää tartunnan aiheuttajia. Vauva saa niitä hengitysilman mukana elimistöön ja sairastuu. Jos olet nuhainen ja flunssainen, älä mene vierailulle sellaiseen paikkaan, missä on pieniä lapsia. Flunssaisena on syytä välttää yleensä kaikkia vierailuja.

R i p u l i on vauvalle aina vakava tauti. Sen ensimmäiset oireet ovat usein oksentelu ja ruokahaluttomuus. Myöhemmin ulosteet muuttuvat löysiksi.

Ripuli hoidetaan yleensä vesipaastolla. Ripulia sairastavan vauvan hoidossa on parasta kysyä aina lääkärin ohjeita. Joskus vauvalla voi olla ripulia, vaikka tulehdus on muualla kuin suolistossa. Esimerkiksi korvatulehduksen yhteydessä voi esiintyä ripulia.

K o r v a t u l e h d u s on myös yksi tavallisista lastentaudeista. Jos vauva on hyvin levoton ja tuskainen, heittelee päätänsä ja koskettelee korviaan, voi kysymyksessä olla korvatulehdus. Se vaatii aina lääkärin hoitoa.

N u h a voi olla pienelle vauvalle hyvin kiusallinen tauti. Varsinkin imeminen on vaikeaa, kun nenä on tukkoinen.

Jos flunssa ei parane muutamassa päivässä, on syytä ottaa yhteyttä neuvolaan tai lääkäriin.

MIESTEN KESÄMUODISTA

Kaija Salekari

Miesten muodissa ei yleensä kovin paljon tapahdu muutoksia. Muutokset tapahtuvat usein vain pienissä yksityiskohdissa. Tässä muutamia huomioita tämän kevään vaatteista:

– Materiaalit (-kankaat) ovat kevyitä ja yleensä helppoja hoitaa. Poikkeuksen tästä tekevät silkki- ja pellavavaatteet. Silkki ei kestä vesipesua. Pellava pestään käsin. Pellavavaate täytyy myös silittää.

– Värit ovat vapaa-ajan asuissa kirkkaita (esim. kirkkaankeltainen ja sininen ovat suosittuja). Usein näkee hyvinkin räikeitä väriyhdistelmiä. Myös vaaleita värisävyjä näkee paljon.

– Takeissa ja paidoissa ovat kaulukset kaventuneet

– Solmiot ovat myös nyt kapeita

– Housuissa on väljyyttä lantion kohdalla (ns. ukkohousut)

– Lahkeet ovat suorat tai alaspäin kapenevat

Yleensä miehetkin näyttävät vähitellen siirtyvän pukeutumisessaan kevyempään ja mukavampaan tyyliin.

ILMOITUSASIOITA

Suomen Kuurosokeat ry on painattanut postikortteja. Kortit on piirtänyt Rauli Jalo. Kortteja on 4 eri mallia: Kissa, koira, perhonen ja onkimies. Hinta on 2 mk/kpl, jäsenille 1 mk/kpl. Voit osallistua nyt yhdistyksen rahanhankintaan myymällä kortteja. Lähetä korttitilauksesi Kaija Salekarille.

Verryttelypuvut ja T-paidat tulevat lähiaikoina. Niitä on tilattu varastoon hiukan enemmän kuin mitä on ennakkotilauksia. Jos et ole lähettänyt tilaustasi, voit tehdä sen nyt myöhemminkin. Voit ostaa niitä myös kesän kurssien ja leirien yhteydessä.

UTSJOKI – SYKSYN RUSKARETKEN KOHDE

Utsjoki on Suomen pohjoisin kunta. Sen pinta-ala on 5370 km². Aukkaita on 1430. Utsjoella asuu paljon saamelaisia. Saamenkieli onkin hyvin yleinen puhekieli. Poronhoito ja kalastus ovat tärkeimmät elinkeinot. Nykyisin myös matkailu antaa työtä monille ihmisille.

Utsjoen kirkonkylä sijaitsee Utsjoen ja Tenojoen yhtymäkohdassa. Sitä ympäröivät mahtavat tunturijonot. Eräs tuntureista on nimeltään Ailigas (342 m). Toinen suuri tunturi on Puollamoavi (432 m). Tuntureilta löytyy lumipeitteisiä huippuja sekä myös loivia rinteitä, jotka sopivat hyvin patikkaretkiin.

Majoitus ruskaretkellä järjestetään Utsjoen Baari-matkakotiin Utsjoen kirkonkylässä. Retken aikana päivät on tarkoitus viettää tunturissa. Voimme kävellä melko pitkiäkin matkoja päivittäin. Samalla tutustutaan Lapin luontoon. Se on hyvin erilainen kuin mitä täällä Etelä-Suomessa. Jos olet kiinnostunut retkestä, ota yhteyttä. Paikkoja on rajoitetusti.

TERVEISET ENGLANNISTA

Lontoossa järjestettiin 29 – 30.3. Sokeain Maailmanjärjestön kuurosokeiden komitean alakomitean kokous. Alakomiteaan kuuluu kolme jäsentä. Marjorie Henham – Barrow Englannista, Louise Cowan Kanadasta sekä Inger Lindgren Suomesta. Mukana kokouksessa oli myöskin Molly White Englannista. Alakomitean pitää tehdä kuurosokeista pieni vihkonen, jota myöhemmin voidaan käyttää koulutuksessa ja informaatio (tiedotus) materiaalina. Vihkon sisältö pitää suunnitella niin, että se kiinnostaa sekä kehitysmaita (toiminta kuurosokeiden keskuudessa on vasta alkamassa) sekä muuta maailmaa. Viime kokouksessa sovittiin vihkosen sisällöstä. Vihkosessa kerrotaan mitä vaikeuksia kuurosokeilla on kaksois-vammansa vuoksi sekä selvitellään kuurosokea -käsitettä eli milloin ihminen on kuurosokea ja miten kuurosokeus vaikuttaa ihmisen kehitykseen. Puhutaan kuurosokeiden tarpeista, kurseista, opetuksesta, kommunikoinnista (yhteydenpito). Neuvotaan myöskin miten kuurosokeiden perheitä pitäisi auttaa ja kouluttaa. Lisäksi tärkeällä sijalla on vapaaehtoisen työvoiman käyttö. Englannissa on paljon vapaaehtoisia työntekijöitä, nä-

mä toimivat tulkkeina, auttavat ja opettavat kuurosokeita kotipaikkakunnalla sekä toimivat oppaina matkoilla. He eivät saa palkkaa, ainoastaan matka- ja ruokailukulut korvataan. Nyt pitäisi tutkia löytyykö esimerkiksi Suomesta vapaaehtoisia työntekijöitä. Yleensä Suomessa on totuttu saamaan palkka työstä ovathan meillä naisetkin yleensä työssä kodin ulkopuolella.

Vihkosessa tullaan käsittelemään (puhumaan) miten vapaaehtoista työvoimaa voisi löytää ja saada kiinnostumaan ilmaisesta työstä sekä miten tätä henkilökuntaa pitäisi kouluttaa. Palaan tähän asiaan myöhemmin kun työskentely on päässyt pidemmälle.

Englannissa tutustuin kuurosokeiden kanssa työskenteleviin konsulentteihin, tulkkeihin, kouluttajiin ja ohjaajiin. Kurssilla, jossa olin kaksi päivää keskustelin englantilaisten kuurosokeiden sekä heidän perheenjäsentensä kanssa. Englannissa käytetään yleensä kuurosokeiden kanssa keskusteltaessa sormiaakkosia, joita tehdään kahdella kädellä. Hyvin harvoin on edes ajateltu että viittomakieltä voisi käyttää kuurosokean kanssa. Kurseja ei järjestetä kovin monta kertaa vuodessa ja kurssi, jolla minä kävin olikin enemmän yhdessäoloa ja keskustelua. Kurssi oli

järjestetty eräessä kesälomahotellissa, joka nyt ennen lomakautta muuten oli melko (aika) tyhjä. Suomessa olemme kyllä pidemmällä, onhan meillä sekä kurssi-, leiri- että kokoontumistoimintaa. Englantilaiset hämmästyivät kovasti kun kuulivat miten usein meillä Suomessa järjestetään ulkomaanmatkoja ja he lähettivät terveisiä Suomen kuurosokeille että he myöskin haluaisivat lähteä hevosvankkurilomalle Irlantiin sekä aurinkolomalle Espanjaan tai muualle. Ensi töikseen he alkoivatkin suunnitella matkaa Suomeen. Saa nähdä saammeko piakkoin vieraita Englannista.

Terveisin Inger Lindgren